

1. Petrova 1,1-2; Salvátor 4. 9. 2022

Petr, apoštol Ježíše Krista, vyvoleným, kteří přebývají jako cizinci v diaspoře v Pontu, Galacii, Kappadokii, Asii a Bithynii a byli předem vyhlédnuti od Boha Otce a posvěceni Duchem, aby se poslušně odevzdali Ježíši Kristu a byli očištěni pokropením jeho krví: Milost vám a pokoj v hojnosti.

Když si člověk říká, že už je toho na něj moc, když se výhledy dosud jasné začínají zatmívat, když se svět, jemuž jsme přivykli a v němž jsme se nějak naučili chodit, promění v rozkolísanou půdu, kde najednou nevíš, kam došlápneš a zda se udržíš na nohou – tehdy má cenu nechat zaznít apoštolské poselství.

Apoštolské poselství, to totiž nabízí víře jistou ukotvenost, připomene základ, fundamenty, s nimiž může počítat děj se co děj. Uprostřed nejistot, kým pro nás, třeba i v naší znejistělosti, může být Kristus. A tak umožní znova orientaci na to, co má smysl a budoucnost. Takhle budeme letos na podzim oslovováni poselstvím apoštola Petra, resp. 1. listem Petrovým.

Dnes **máme před sebou „obálku“**, resp. úřední záhlaví. A protože si v antických časech potrpěli na okázalé tituly (mnozí v Čechách si na to potrpí dodneška), opentlili vždy jména adresátů nejrůznějšími tituly a květnatými charakteristikami. I apoštol toho o těch adresátech vypsál víc než dost, byť si ty charakteristiky a tituly na první pohled poněkud protiřečí. Podle adresy je poselství tohoto apoštolského listu určeno křesťanům, kteří *prebývají jako přistěhovalci v diaspoře*. Doslova tam stojí: *příchozím rozptýleným/rozesetým v Pontu, Galacii, Kappadocii, v Asii a v Bitynii*.

Být přistěhovalec, to značí nejistou životní perspektivu, a apoštol předesílá, že ho na adresátech zajímá právě tohle: Jak moc se křesťanům stává, že se se svou vírou cítí jako cizinci, jak přivandrovalci z jiného světa či z jiných poměrů. Zdaleka ne každý z nás může např. svou vírou sdílet s blízkými, přáteli, sousedy, o spolupracovnících ani nemluvě. A i když dnes mají lidé náboženských zájmů plnou hlavu i ústa, sám příběh Ježíšův jednomu připadá málo povznášející a jinému zas příliš nízkoprahový. A kristovské milosrdenství, jemuž není košile bližší než kabát a solidárně hasí i maléry, jež mnohé jiné nepálí, bývá zpochybnováno, ne-li vysmíváno.

Když si ovšem svoje zkušenosti porovnáme se **situací původních adresátů 1. listu Petrova**, zjistíme, že na tom byli citelně hůř. Protikřesťanské předsudky na ně dotíraly jak náckové na Romy. A navíc se na obzoru rýsovalo pronásledování organizované státem (podobné tomu, jak křesťanům uměli znepríjemňovat život, nebo je rovnou týrat, třeba komunisti. Šířit se o tom nebudu, ale obšírně o tom vypráví letošní literární hit, román Bílá Voda.) A přesto od odesílatele neslyšíme nařikání ani litování. Místo toho Petr, či autor, který se jeho osobou zaštiťuje (na copyright se tehdy moc nehrálo), píše o tom, co víra v Krista v dobách znejistění a ohrožení dává. A vtělil to vlastně už do titulů, jimiž své adresáty obdařuje:

Co tomu rozptýlenému, **nezajištěnému společenství** podle apoštola **dává perspektivu**? Co má vzpružit jejich existenci navzdor nejistotě či nepřijetí jejich okolím? Apoštol to

vlastně řekl hned na prvním místě: Ještě dřív, než své adresáty nazval „příchozí, rozptýlení v diaspoře“, označil je v té adrese jako vyvolené. Své adresáty, k nimž dnes patříme i my, jak jsme se tu zrovna sešli, tituluje „**jste vyvolení**“. Jste vybraná společnost. Jestli vás tohle sdělení překvapilo, tím líp. Určitě je to lepší, než kdybyste to vzali jako samozřejmost, a jen se po sobě samolibě rozhlédli... Když nás takhle apoštol tituluje, pak to především znamená: Nejste jen vydáni napospas přízni či nepřízni dobových poměrů. Nemusí s vámi zmitat ani posudky okolí, ani odsudky závistivé sousedky odvedle. Jako lidé víry jste zváni patřit do společnosti, kterou si tady Bůh už nějakou dobu **vyvolává v život**, tím, že ji **svolává**.

Začal s tím kdysi dávno, když zavolaal a vyvolil nepřilíš perspektivního Abrahama, aby se stal praotcem věřících. Pak to pokračovalo přes komplikované případy jako byl Jákob nebo Josef. Jejich potomci si zas v Egyptě mysleli, že celý ten Boží projekt skončil krachem, nicméně, navzdor jejich skepsi i nebetýčné zpupnosti tamějšího diktátora byl Izrael zachráněn a nakonec došel do zaslíbené země. Tohle velice podstatně patří k vyvolení. Rozpoznání: Jste lid, kterému jeho Bůh vždycky znova otevírá cestu dál. Takto s ním můžete počítat.

Starozákonní lid víry se z toho směl měl těšit třeba tehdy, když si v babylonském zajetí připadali jak pohřbeni zaživa. Tehdy jim znělo slovo, které jsme slyšeli z 5. Mojžíšovy: *Byť pak někdo z tvých i na konec světa zahrán byl, odtud zase shromáždí tě Hospodin Bůh tvůj, a odtud ujme se tě, a uvede tě zase Hospodin Bůh tvůj do země, kterouž dědičně vládli otcové tvoji... (Dt 30,4-5)*. Tohle Hospodinovo najdu si vás, spojím, přivedu opět do země slíbené, to je postavilo na nohy. To vzpružilo víru, když se topila ve tmách a pochybnostech.

A nás jako adresáty apoštol ujišťuje: Vy jste ono Boží NAJDU SI VÁS potkali v příběhu Ježíše Krista, Syna Otce nebeského. I když ani po meči ani po přeslici nepatříte mezi potomky Abrahamovy, důležité je, že vás potkalo dílo Božího služebníka Ježíše. Služebníka, který byl dán *"za světlo pohanům, nevyvoleným, aby se stal Hospodinovou spásou do končin země."* (Iz 49,6). A aby to apoštol podtrhl, přidá do té adresy: **VYVOLENÝM, kteří byli PŘEDEM VYHLÉDNUTI od Boha Otce**. Jste vyvolení, o kterých se dopředu vědělo! Patříte do prognózy Otce nebeského! Takovouhle sílu, takovéhle ukotvení má vaše vyvolení.

Jenže, co to znamená? Co „ví dopředu“ Otec? Jak si to v době dnešních nejistot a otázek představit? To mají v nebi nějaký computer, v němž jsou dopředu zaznamenáni všichni, kdo uvěří (případně v jiném tabulce ti, kdo neuvěří)?! Ta podivně mechanická představa se sice najde v dějinách církve u ledaskoho, koho zneklidňovalo, že Kristovo zavolání nefunguje na každého, nicméně apoštolovi samému by takové nakukování do kanceláře s nebeskými kompjútry bylo hodně proti mysli. V biblickém poselství, z něhož vychází, je to jinak:

Tady se zdůrazňuje, **kdo se přizná k příběhu Syna, ten patří Otci**. Toho Otec přijme, tomu otevře svůj dům, byť by přicházel ze sebevětší dálky a sebehlubšího srabu, jak to jednorozený Syn vyprávěl v jednom ze svých nejznámějších příběhů... Proto šel Ježíš Kristus cestu kříže, proto sloužil Boží věci do roztrhání těla, proto prolil svou krev, dal svůj život, (jak nám to připomíná křest), abychom tohle věděli:

V domě jeho Otce je otevřeno pro každého, koho můj příběh zaujal. V Království Božím místa dost. Když Duch Boží zavěje, vstane z mrtvých naděje.

A tak, když vás tento příběh zaujal, když vás přivedl k víře, že to s vámi není ztraceno, když vám otevřel novou budoucnost, když dal vašemu životu smysl, směr, cíl, když vám vlil a vlévá do žil novou důvěru a chuť začínat znova, **vítejte u Otce**. Vítejte tu nikoli jako přivandrovalci, jako občané druhého řádu, jako odmítaní cizinci, ale jako ti, pro které je tu odjakživa nachystáno místo, s kterými se tu odjakživa počítá. (Kéž bychom takovéhle přijetí dokázali dopřávat těm, kdo hledají v útočiště v naší zemi).

Takhle apoštol přemáhá naši znejistělost, takhle zpevňuje víru, zkřehlou nepříjemnými zkušenostmi, takhle vrací zmatenému žití pevnou půdu pod nohama: Důležité je, že patříte k onomu zástupu, který postavilo na nohy poselství o Kristu. K zástupu víry, naděje a lásky.

A tady už je čas **rozbalit obálku**, a vyslechnout si úvodní pozdrav: **MILOST a POKOJ ať se vám rozhojní!** Ten pozdrav smíme přijmout nejen jako bohoslužebnou frázi, ale právě jako dar.

Dar, který nese ovoce. Obdarování hodnotami, které se mohou mezi námi množit. Díky příběhu Ježíše Krista přece víme, že milost a pokoj může uprostřed našich dní zakořenit. Zakořenit, a růst. Růst, a prorůstat třeba i do situací, kde pro nějaké boží milosrdenství a pokoj vůbec nebylo místo.

Tahle předivná moc milosti a předivná blízkost pokoje vás obestírá. Je s vámi. A tak, když se v těchto zmatených a matoucích časech občas cítíte jak naří v trní, připomeňte si, kdo vás zavolal. A milost a pokoj, ať se vám nepřestane rozhojňovat. Amen

1Pt 1,1-2. Salv 4.9.22

Píseň NEZ 260,1

In: Má spása a sláva je v Bohu, on je má mocná skála, v Bohu mám útočiště. Lide, každý čas v něj doufej, vylévej před ním své srdce! Bůh je naše útočiště. Amen (Ž 62,8n)

Píseň EZ 62,1-4 (Žalm 62)

Modlitba

Stojíme před tebou, Pane, a předkládáme ti to, co naplňuje naše srdce. Svě očekávání i svou úzkost. Špatné zkušenosti, které jsme jako tví učedníci udělali, i vděčnost. Za to, že patříme k tvému lidu a směli jsme tady nalézt své místo. Předkládáme svůj alibismus, který umíme tak vynalézavě zdůvodnit, i své očekávání, že nás znova zmocníš ke své službě. Ty sám uprostraňuješ tomu, abychom se neskrývali za fráze. Aby vděčnost nebyla hranou pózou. Abychom se nechali pozvat k novému očekávání. A tak tě prosíme: Smiluj se nad námi.

1. čtení Dt 30,1-6

Píseň Svítá 50 (Divné to věci dnes)

kázání

Píseň NEZ 620

CONFITEOR:

S pokorou i důvěrou vyznávejme:

Předkládáme ti svůj život, nebeský Otče, své nejistoty a úzkosti, svou starost hlavně o sebe sama. Mate nás, jak snadno se prosadí křiklouni, násilníci, cyničtí manipulátoři, a z takového světa se chceme utéct. Zapomínáme, že nás do něj stavíš, abychom v něm dosvědčovali tvé milosrdenství a lidskost bez hranic a předsudků. Před tebou vyznáváme svou nedostatečnost a nestatečnost.

BaS, vyznejme své chatrné učednictví, vy i já, společným VYZNÁVÁME "..."

Ty nás však Pane oslovuješ poselstvím o milosti, jejíž síla patří i nám. Dáváš se poznat jako zachránce ze všeho, co chce zadusit lidskost. Ujišťuješ, že i naši víře dáváš znova vzrůst. Obnovuješ naději i ochotu následovat Krista.

SaB, vyznejme svou důvěru, vy i já, hlasitým VĚŘÍME "..."

Protože nám patří evangelium o milosti a pokoji, smíme jejich obnovující sílu sdílet přes hranice našich předsudků, odpouštět těm, kdo nám ublížili a mít naději pro ty, pro něž jsme ji ztratili. *Přiznejme se k tomu, vy i já, hlasitým: PRO LÁSKU KRISTOVU ODPOUŠTÍME*

Pozdravení pokoje

Hospodine, Bože Izraele a Otče JKa, rozpomínáme se nyní na tvé nezasloužené dary. Dej nám okusit, jak tvé dílo spásy staví na nohy a vytrhuje z každé beznaděje. Očekáváme na blízkost Kristovu, na podivuhodně uzdravující blízkost tvého království.

Připomínáme si toto tvé dílo s evangelistou, který dosvědčuje: *A když oni jedli, vzav Ježíš chléb, a dobrořečiv, lámal a dával jim, řka: Vezměte, jezte. To jest tělo mé. A vzav kalich, a díky učiniv, dal jim. A pili z něho všickni. I řekl jim: To jest krev má nové smlouvy, kteráž se za mnohé vylévá. Amen pravím vám, žeť již více nebudu píti z plodu vinného kořene, až do onoho dne, když jej píti budu nový v království Božím.*

Přijď již tedy, Pane Ježíši. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Hospodinově. Hosana na výsostech. Ve tvém jménu společně prosíme: **OTČE NÁŠ...**

POZVÁNÍ Iz 55,1-3

„Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko! Proč utrácíte peníze, ale ne za chléb? A svůj výdělek za to, co nenasytí? Poslechněte mě a jezte, co je dobré! Nakloňte ucho a pojdte ke mně, slyšte a budete živi!

PÍSEŇ NEZ 258

PROPOUŠTĚNÍ: *Naplnil se čas a přiblížilo se Království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu. Jděte v pokoji.*

MODLITBA Náš Pane, tobě vzdáváme čest a chválu pro tvou věrnost a milosrdenství. I teď jsme byli znovu utvrzeni v jistotě, že jsi při díle. Ježíši Kriste, tvůj stůl nás spojil do společenství odpuštění, radosti a naděje. Duchu svatý, připomněš' nám živě památku díla našeho Spasitele, jako událost, která se týká i našich životů a našeho času. Bože, přijmi náš dík a chválu, zes' nás neopustil a my směli zakusit blízkost tvého království. AMEN.

VP NEZ 258

po VP NEZ 431,3-4

Ohlášení

Přímluvy

Silou svého oslovení, mocí Ježíšova příběhu podpíre všechny slabé. Ty, jimž se vytratila důvěra, že tvé Království raší a roste, a že ty se o náš svět zajímáš a staráš. Silou své milosti vyprosti všechny, na něž dopadá lidské nemilosrdenství, tvrdost, neúprošnost. Prosíme za ty kdo trpí ve válce. Za ty, kdo prožívají vyčerpání. Za ty, kdo se bezradně ptají, kde pořád brát sílu. Svým pokojem navštěvuj místa, kde vládne nenávisť a ponižování, ta, o nichž víme, i skrytá za fasádou pořádanosti. Osvobozuj srdce sevřená úzkostmi, strachem, beznadějí.

Prosíme za pokřtěné. Za děti, které přicházejí a rostou do světa bez nadějných vyhlídek. Za ty, jimž víra přestala dávat smysl. Za ty, kteří potřebují zorientovat. Prosíme za učitele a všechny, kdo o děti pečují, a předávají jim vědomosti i životní postoje. Tvůj Duch ať lidské vyučování inspiruje lidskostí. A prosíme za nás, za tento sbor, jeho rodiny i jednotlivce. Dávej sílu i vytrvalost stát při těch, kdo potřebují pomoc, dávej svobodu k pravdivosti, a věrnost ke službě. Tichá modlitba „,...“

Poslání Žd 13,12-15

Požehnání Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí DS. Amen

Píseň NEZ 777